

УТВЪРЖДАВАМ:**X**.....

*Директор на Начално училище
„Иванчо Младенов” - Враца*

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ
УЯЗВИМИ ГРУПИ**

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на заседание на Педагогическия съвет, Протокол № 7/11.09.2019 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства. Все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят и учат на различни места.

Това същевременно налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за „различните“, за откриване и преодоляване на възможните противоречия, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си.

Образованието се явява един от механизмите, чрез който те ефективно могат да бъдат включени, така че да преодолеят възникващите различия и конфликти и да станат равноправни участници в училищния живот. Учебните програми са в пряка връзка с процесите на учене и научаване и посрещането на многообразието от ученици с различни способности и интереси. Групите деца, които са разпознати с потребности от допълнителна работа, поради специфики на тяхното развитие са:

- деца в риск;
- деца със специални образователни потребности;
- деца с таланти;
- деца с хронични заболявания.

Вариациите вътре във всяка от групите е предизвикателство пред учителите, което неизбежно води до разместване на педагогическите практики в класната стая и създава нова обучителна ситуация за намиране на начини за учене и напредък за всяко дете.

По отношение на приобщаването изводите, които идват от образователната практика, говорят за това, че то започва с признаването на различията между децата и учениците. Учителят е този, който трябва много добре да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, когато работи с децата или учениците, техните родители, обществото.

Изготвянето на училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата е подчинено на следните приоритети:

- гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа
- разгръщане възможностите на всеки ученик за личностно развитие и успешна социализация и реализация;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранция за което са създадените условия за обучение на всички ученици, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на учене;
- сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училище, ученик, семейство и общност;
- нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващото общество.

Нормативна основа на училищната програма

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020);
- 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващо образование.

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

II. ЦЕЛ

Създаване и предоставяне на оптимални условия и среда за учениците от рисковите групи, в която да се разбират и приемат техните различия.

III. Задачи:

1. Откриване и насърчаване развитието на силните им страни и интереси.
2. Изграждане на гражданска култура чрез формиране на граждански навици и добродетели, позитивна ценностна система и обективен правилен светоглед.
3. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.
4. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности.

IV. МЕРКИ (ДЕЙНОСТИ) ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

1. Сформиране на Екипи за подкрепа на личностното развитие на учениците и координиране на дейността им в училището от координатор, назначен със заповед на директора.

срок: м. септември

отг. лице: педагогически съветник

2. Ранна превенция на обучителни затруднения.

срок: м. октомври

отг. лице: педагогическите специалисти

3. Осъществяване на ефективна комуникация между училището и семейството.

срок: постоянен

отг. лице: класните ръководители,
педагогически съветник

4. Провеждане на допълнителна индивидуална работа по предметите от ЗП, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал от учениците.

срок: постоянен

отг. лице: педагогическите специалисти

5. Развиване на силните страни на личността чрез индивидуална работа с учениците и включването им в групи за извънкласни дейности и занимания по интереси.

срок: постоянен

отг. лице: педагогическите специалисти

6. Осигуряване на публични изяви на учениците с таланти – участия в състезания и конкурси.

срок: постоянен

отг. лице: класните ръководители

7. Създаване на ефективна и пълноценна подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности и осигуряване на условия за приобщаващо образование за всеки ученик.

срок: постоянен

отг. лице: класните ръководители,
ЕПЛР

8. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни и извънучилищни кампании и събития, отбелязване на важни дати.

срок: постоянен

отг. лице: класните ръководители

9. Превенция/недопускане на тормоз в училище спрямо учениците от рисковите групи.

срок: постоянен

отг. лице: педагогическите специалисти

10. Развиване на граждански умения и компетентности за:

- ❖ вземане на решения;
- ❖ решаване на конфликти и постигане на разбирателство;
- ❖ действия в условия на стрес и екстремни ситуации;
- ❖ интеркултурни взаимоотношения.

срок: постоянен

отг. лице: педагогически съветник

11. Поставяне акцент върху ролята на гражданското образование, свързано с осмисляне идентичностите на човека: национална, етническа, колективна, религиозна, личностна и с решаването на проблеми, породени от различията между хората, премахване на стереотипи, предразсъдъци и дискриминация.

срок: постоянен

отг. лице: педагогическите специалисти

12. Решаване на казуси, реални и измислени проблеми, ситуационни и ролеви игри.

срок: постоянен

отг. лице: педагогическите специалисти,
педагогически съветник

13. Продължаване на дейността „Отворени врати за родители”.

срок: постоянен

отг. лице: класните ръководители

14. Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.

срок: постоянен

отг. лице: педагогическите специалисти,
педагогически съветник